

دفتر تسهیلگری بافت تاریخی، ۱۰۱۵ پلاک ارزشمند را در مشهد شناسایی کرده است

نجات میراث باقی مانده

اوبالاشاره به اینکه پلاک گذاری ها کوچه به کوچه و به صورت عینی ظرف یک سال گذشته صورت گرفته است. تأکید کرد: سبک های معماری مختلف در بافت هاشناسایی شده است. مانند سبک دوره افشاری. قاجار و دوره پهلوی اول و دوم که هر یک روایتگر دوره ای از تاریخ این شهر هستند. در این باره با گروه های متخصص و مدیران شهری نیز مکاتبه و هم اندیشی داشتیم و مشوق هایی را نیز برای حفظ واحیای پلاک های ارزشمند در نظر گرفته ایم.

● ● بسته های تشویقی برای سرمایه گذاران

دیگر کارشناس شهرسازی این پروژه گفت: این رویکرد در حالی دنبال می شود که پیش تر ساخت و سازهای بلند مرتبه و ناهمگون با بافت، حریم منظر حریم مطهر را مخدوش کرده و حال و هوای معنوی زائران را هنگام تشریف تحت تأثیر قرار داده بود.

پریسا ساغریچی ادامه داد: در این راستا، سازمان با معرفی الگوی تبدیل خانه های تاریخی به بوتیک هتل، سرمایه گذاران را به مشارکت در مرمت و احیای این بناها تشویق می کند؛ به گونه ای که هم عواید اقتصادی آن به سرمایه گذار برسد و هم این میراث گران بها از خطر تخریب نجات یابد.

هماساعدتمند، مسئول صفحه هویت روزنامه شهرآر، گفت: کارشناسان معتقدند که نجات بافت تاریخی مشهد منوط به اجرای کامل قوانین موجود، نظارت جدی شهرداری و وزارت میراث فرهنگی و ورود قوه قضائیه به عنوان مدعی العموم برای توقف تخریب های غیرقانونی است. با تداوم این اقدامات حفاظتی، امید می رود که مشهد بتواند بخشی از هویت تاریخی اش را که در معرض نابودی قرار گرفته است، برای نسل های آینده حفظ کند.

را دارند. تعداد شایان توجهی از این بناها در منطقه ثامن قرار گرفته اند. در جلسه ای که با حضور کارشناسان دفتر تسهیلگری با شهرآر برگزار شد، فرناز هنری، کارشناس شهرسازی این سازمان، گفت: شناسایی و پلاک گذاری را در ۲۶ محله هدف در سراسر شهر مشهد آغاز کرده ایم و در این میان، کارهای مرمت و نوسازی در برخی از این خانه ها شروع شده است. هنری با تأکید بر اینکه از نظر هادی ایوانی، مدیر پروژه، هدف اصلی این طرح، جلوگیری از تخریب بناهای باقی مانده و احیای هویت تاریخی مشهد است و خروجی این تحقیقات در نهایت سند عملیاتی از بافت هویتمند تاریخی مشهد خواهد بود، ادامه داد: در ساختار شبکه مورد بررسی، پهنه ها و بافت ها، دانه ها و پلاک های واجد ارزش، گذرهای تاریخی، دروازه ها، خیابان های واجد ارزش، مکان ها و فضاهای شهری بررسی می شود و در مجموع تاکنون ۱۰۱۵ پلاک شناسایی شده است.

نجمه موسوی ایمن خبرهای ناگوار تخریب بناهای قدیمی و تاریخی و نادیده گرفتن هویت شهر در میان خشت خشت این بناها، در اقدامی که نویدبخش نجات میراث ماندگار شهری است، دفتر تسهیلگری بافت تاریخی، مدتی است زیر نظر سازمان بازآفرینی شهری و شهرداری مشهد، پروژه شناسایی و شماره گذاری خانه های تاریخی باقی مانده و واجد ارزش در بافت قدیمی مشهد به خصوص محدوده اطراف حرم و منطقه ثامن را آغاز کرده است.

شهرآر به عنوان واسطه ای بین مردم و این سازمان روند شناسایی افراد قدیمی و بناهای هویتی هر محله را تسهیل می کند. در جلسه ای با حضور کارشناسان دفتر تسهیلگری با شهرآر، در این باره گفت و گو شد.

● ● شناسایی کوچه به کوچه بناهای ارزشمند

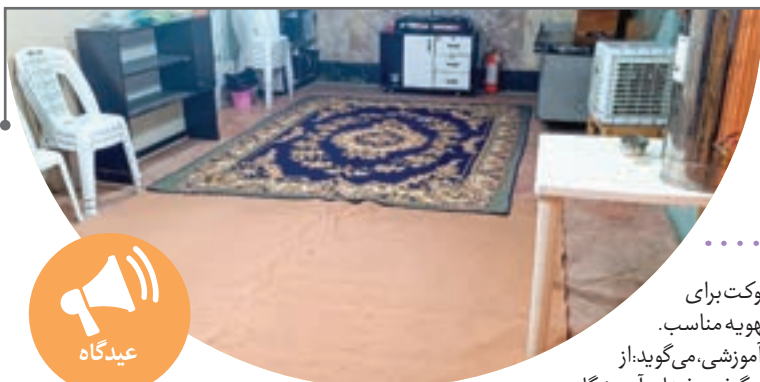
شناسایی و شماره گذاری خانه های تاریخی در حالی صورت می گیرد که بافت تاریخی اطراف حرم در سه دوره زمانی ۱۳۰۵ تا ۱۳۱۴، ۱۳۱۴ تا ۱۳۵۳ و از ۱۳۷۱ به بعد، دستخوش تخریب های گسترده ای شده و هویت کهن مشهد را به مخاطره انداخته است. این موضوع باعث کم رنگ شدن حافظه تاریخی مردم و از بین رفتن حس تعلق خاطر در مسائل اجتماعی شده است.

سازمان بازآفرینی شهری و شهرداری مشهد با بهره گیری از حافظه تاریخی بومیان و پیشکسوتان محله و نیز هماهنگی اداره کل میراث فرهنگی و شهرداری، موفق به شناسایی حدود ۱۰۱۵ اثر واجد ارزش شده است که قابلیت ثبت در فهرست آثار ملی

مجموعه آموزشی محله بالاخیابان کلاس هایش را تعطیل کرد تا میزبان زائران تشییع رهبر شهید باشد

درس مهمان نوازی در آموزشگاه

همراهی زیادی بود؛ از تهیه کردن موکت برای این فضای بزرگ گرفته تا ایجاد تهویه مناسب. محمد اویسی، مدیر این مجموعه آموزشی، می گوید: از

چند روز پیش از مراسم تشییع تصمیم گرفتیم فضای آموزشگاه را به اسکان اختصاص دهیم. کلاس ها را به دو بخش تقسیم کردیم تا فضای مجزا برای خانم ها و آقایان فراهم شود. برای مغروش کردن آن ها هم از فامیل کمک گرفتیم و گفتیم هر کس موکت تمیزی دارد، بیاورد تا بتوانیم همه فضا را فرش کنیم.

اویسی از آن دست ساکنانی است که پس از مدتی زندگی در محلات دیگر، به منطقه ثامن که محل پدری همسرش است، برگشته و همسایگی با امام رضا^(ع) را به زندگی در هر جای دیگری ترجیح داده است. آموزشگاه و نیز یک بنیاد نیکوکاری علمی است که در مواقع لزوم می تواند برای کارهای فرهنگی و اجتماعی از آن استفاده کند. او که یک کارآفرین ایده پرداز است، می گوید: از دوشنبه که مراسم تشییع در تهران پایان یافت، آماده اسکان شدیم. ابتدا قرار بود اینجا فقط محل استراحت باشد. ولی وقتی دیدیم از شهرهای مختلف آمدند و استقبال زیاد بود، همه را ماندن یک خانواده دیدیم. وقتی خانواده مان دور هم جمع می شوند به یک مراسم جمعی می آیند، وظیفه میزبان سنگین تر می شود.

امکانات رفاهی اولیه از کلمن های بزرگ آب سرد گرفته تا پتو و بالش برای استراحت، بایک فراخوان توسط همسایه های محدوده

نجمه موسوی منطقه ثامن به دلیل هم جوار بودن با حرم مطهر رضوی همیشه میزبان زائران حضرت رضا^(ع) بوده و مهمان نوازی ساکنان منطقه ثامن، به خصوص در روز هایی که مشهد مملو از جمعیت می شود، زیانزد بوده است. در روز های تشییع پیکر مطهر رهبر شهید و خانواده ایشان نیز دیدیم که علاوه بر سازمان ها و نهاد های مرتبط و مساجد و حسینیه ها و مدارس، مردم نیز از سراسر شهر داوطلب میزبانی از زائران بودند. اما عزادارانی که برای تشییع آمده بودند، ترجیح می دادند در محلی نزدیک به حرم اقامت کنند؛ حتی اگر امکانات رفاهی خاصی نداشته باشند. در میان خانه های فراوانی که در محلات بالاخیابان و پایین خیابان در شان به روی زائران باز بود و پذیرای آن ها بودند، یک مجموعه آموزشی در خیابان کاشانی محله بالاخیابان به صورت ویژه کلاس های خود را تعطیل کرد تا زائران در نزدیک ترین نقطه از مراسم تشییع، بتوانند اسکان داشته باشند. آموزشگاه فنی و حرفه ای نیکوکاری فرانیکان چهار کلاس خود را که ظرفیتی برای حدود پنجاه نفر داشت، به مدت یک هفته در اختیار زائران گذاشت تا سهم خود را در مهمان نوازی این مراسم بزرگ ایفا کرده باشند.

● ● همراهی فامیل در موکت کردن کلاس ها

کلاس هادریک زیرزمین بزرگ قرار دارد که با جمع کردن صندلی ها و موکت کردن آن ها، فضا برای اسکان مهیا شد. اما همین کار نیازمند

دریادل و نوغان فراهم شد. موضوع بعدی تهیه کردن سه وعده غذا برای مهمان ها بود که جزو غذاهای خانواده اویسی شد و از طریق ارتباطاتی که داشتند، توانستند در این مدت پذیرایی در شأن مهمانان مراسم تشییع داشته باشند. حالا پس از یک هفته قرار است از مهمان هایی که دیگر مانند یک خانواده هستند، خدا حافظی کنند و کلاس ها به روال قبل برگردد.

● ● سفره غذایمان هم آماده بود

سید ربیع حسین زاده از شهرستان بابل آمده است. از ابتدای صحبتش مدام می گوید که به عشق رهبر آمده و حضورش وظیفه شرعی او بوده است. این پدر بزرگ مهربان که دست نوه هایش را گرفته است و خانوادگی به مشهد آمده اند، می گوید: همین که جایی نزدیک حرم برای ماندن داشتیم، خیلی خوب بود. قرار نبود پذیرایی غذا هم داشته باشند. اما با مهمان نوازی خوب مشهدی ها به راحتی زیارت می رفتیم و وقتی برمی گشتیم، سفره غذایمان هم آماده بود.